

Ministerens tale til brug ved samråd den 11. april 2007

Jeg blev i januar bedt om at kommentere en artikel i en morgenavis, hvor en repræsentant fra detailhandlen opfordrede mig til at tage initiativ til at indkalde branchen til et møde.

Formålet med mødet skulle være at diskutere muligheden for at udarbejde et slags frivilligt kodeks til fremme af det sunde valg. Repræsentanten foreslog bl.a., at man kunne diskutere placering af slik i detailhandlen.

Jeg sagde til journalisten, at jeg ville indkalde dagligvarebranchen til et møde, hvor branchens ansvar for folkesundheden og evt. varernes placering kunne være til diskussion.

Dette blev af medierne udråbt til, at jeg ville fjerne al slik i børnehøjde.

Lad mig derfor starte med at slå fast, at min opfordring var langt bredere og handlede om meget andet og meget mere end slik i børnehøjde.

**Forbrugerne har selv
ansvaret**

Ansvar for, hvad vi som forbrugere spiser, er primært vores eget, ligesom forældre har ansvaret for deres børns sundhed.

Det er forældrene, der skal sætte grænser for børns indtag af slik og andre usunde fødevarer, og samtidig lære børnene forskel på hvad der er sundt og usundt.

Men vi har alle et ansvar for at fremme sundheden i den danske befolkning.

Samfundet har en stor opgave foran sig med at finde løsninger på den stigende overvægt – ikke mindst blandt børn og unge.

Flerstrengt indsats

Det kræver en flerstrengt indsats, hvor staten, kommuner, institutioner, arbejdspladser, medier, organisationer og

virksomheder tager ansvar og i fællesskab arbejder for at informere, bearbejde holdninger og give reelle muligheder for at træffe det sunde valg i hverdagen.

Detailhandlen kan gøre en forskel

Også detailhandlen kan spille en central og helt afgørende rolle. Det er nemlig her, familierne i dagligdagen skal vælge mellem det sunde og/eller usunde.

I januar opfordrede jeg – som nævnt - detailhandlen til at tage medansvar for at fremme danskernes kostvaner. Og her to måneder senere er jeg *meget* tilfreds med, at det er lykkedes at skabe en konstruktiv dialog med detailhandlen om at fremme det sunde valg.

Møde med detailhandlen

Jeg havde før påske inviteret detailhandlen til et møde, hvor formålet var at diskutere, hvordan vi kan fremme det sunde valg for forbrugerne.

Det var et positivt og udbytterigt møde, hvor Dansk Supermarked, Coop, De Samvirkende Købmænd, Lidl, Aldi og Dansk Erhverv deltog.

Deltagerne – som kom som *en samlet detailhandel* - mødte op med en plan indeholdende 13 indsatspunkter, der på forskellig vis kan bidrage til at fremme sund levevis.

Eksempler på initiativer

Butikkerne forpligter sig nu til at

- øge tilgængeligheden af sunde fødevarer, som frugt, grønt og fisk og de forpligter sig til at udvide sortimentet af spiseklart frugt og grønt

Butikkerne forpligter sig nu til at

- udvide sortimentet af fedtfattige varer

Butikkerne forpligter sig nu til at

- markedsføre de 8 nye kostråd og andre offentlige kampagner og

tiltag, der skal fremme sund kost og levevis

Butikkerne forpligter sig nu til at

- undlade at reklamere for usunde fødevarer, som slik, læskedrikke, og chips i medier målrettet børn

Butikkerne forpligter sig nu til at

- afstå fra at give slik som tilgift i tilknytning til køb. Og de forpligter sig til at afstå fra at give gaver i forbindelse med køb af slik

Butikkerne forpligter sig nu til at

- og begrænse udviklingen i pakkestørrelsen på slik og konfekturer.

Det er blot for at nævne nogle af de punkter der er i 13punktsplanen.

Planen viser, at detailhandlen har grebet udfordringen og er klar til at tage et medansvar for at fremme sund levevis ved at gøre det sunde valg lettere.

Grundstenen er blevet lagt til et konstruktivt

fremtidigt samarbejde med detailhandlen.
13-punkts planen var første skridt på vejen.

Slik i børnehøjde

Slik i børnehøjde indgik ikke i detailhandlens plan. Men jeg er ganske overbevist om, at det på sigt vil blive et konkurrenceparameter. Vi vil se, at butikker vil placere sundere varer, der hvor slikket står i dag.

Dansk Erhverv har efter mødet udtalt, at der vil være butikker, der fjerner slik fra de nederste hylder. Og ifølge De Samvirkende Købmænd er der allerede butikker, der har flyttet slikket væk fra kasseområdet eller har "slikfrie" kasser.

For 14 dage siden hørte vi om en butik, hvor kunderne bliver mødt af en frugtstander ved kassen frem for hylder fyldt med slik. Efter at butikken – på eget initiativ - har sat frugt frem er salget af frisk frugt steget med 20 procent.

Vi hører også fra kolleger i Norge, at én af de store detailkæder har startet et forsøg med sukkerfri zone i kasseområdet i udvalgte butikker.

Jeg er sikker på, at vi vil se flere frugtstandere, flere sukkerfri zoner og andre lignende initiativer i landets butikker.

Selvregulering

Og lad mig understrege, at jeg tror på selvregulering og selvjustits i detailhandlen. Jeg har *ingen* intentioner om en fremtid, hvor Folketinget skal detailregulere i supermarkedet.

Vi har i Danmark en god tradition for at tale sammen om tingene. Og samarbejdet med detailhandlen viser, at vi kan komme langt ad frivillighedens vej

Møde igen om 6 måneder

For at holde detailhandlen fast på deres plan, så har jeg aftalt med de involverede parter,

at vi sætter os sammen igen om seks måneder for at vurdere, hvordan samarbejdet udvikler sig.

Jeg er – som sagt - utrolig tilfreds med, at den samlede detailhandel har vist, at de gerne vil være med til at tage ansvar. Og jeg er ganske overbevist om, at vi i de kommende år vil se et langt sundere udbud af fødevarer i supermarkederne.

Forbrugernes eget ansvar

Når det er sagt, så skal vi stadig huske, at den enkelte bærer ansvaret for sit eget liv. Forbrugerne ved godt, at slik og kager i store mængder er usundt. Og i sidste ende er det forbrugeren selv, der bestemmer, hvad der skal i indkøbskurven.